

CONGRÉS CIDUI 2025: Docents d'avui per a la universitat del demà

ABORDAR LA DOCÈNCIA SOBRE VIOLÈNCIA MASCLISTA I SALUT MENTAL.

UN REPTE COL·LABORATIU I INTERDISCIPLINARI

ADDRESSING TEACHING ON GENDER-BASED VIOLENCE AND MENTAL HEALTH.

A COLLABORATIVE AND INTERDISCIPLINARY CHALLENGE

AUTORIA

Concepció Fuentes-Pumarola
ORCID: 0000-0001-9486-7016
Universitat de Girona
Departament d'Infermeria
Facultat d'Infermeria
concepcio.fuentes@udg.edu

Eva Serrat-Graboleda
ORCID: 0000-0002-5781-6890
Universitat de Girona
Departament d'Infermeria
Facultat d'Infermeria

David Cámara-Liebana
ORCID: 0000-0002-8948-6902
Universitat de Girona
Departament d'Infermeria
Facultat d'Infermeria

Marta Roqueta-Vall-llosera
ORCID: 0000-0002-9811-3315
Universitat de Girona
Departament d'Infermeria
Facultat d'Infermeria

David Ballester-Ferrando
ORCID: 0000-0003-3215-4795
Universitat de Girona
Departament d'Infermeria
Facultat d'Infermeria

CONGRÉS CIDUI 2025: Docents d'avui per a la universitat del demà

Alícia Baltasar-Bagué
ORCID: 0000-0002-3238-7866
Universitat de Girona
Departament d'Infermeria
Facultat d'Infermeria

Domènec Serrano-Sarbosa
ORCID: 0000-0001-8214-2448
Universitat de Girona
Departament de Ciències Mèdiques
Facultat de Medicina

Carolina Rascón-Hernán
ORCID: 0000-0003-2534-3328
Universitat de Girona
Departament d'Infermeria
Facultat d'Infermeria

Maria Pilar Albertín-Carbó
ORCID: 0000-0001-6995-509X
Universitat de Girona
Departament de Psicologia
Facultat d'Educació i Psicologia

Aïda Bonet-Augè
ORCID: 0000-0001-7382-114X
Universitat de Lleida
Departament d'Infermeria i Fisioteràpia
Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia

Maria Feijoo-Cid
ORCID: 0000-0002-7010-373X
Universitat Autònoma de Barcelona
Departament d'Infermeria
Facultat de Medicina

Dolors Rodríguez-Martín
ORCID: 0000-0002-5523-9954
Universitat de Barcelona
Departament d'Infermeria Fonamental i Clínica
Facultat d'Infermeria

CONGRÉS CIDUI 2025: Docents d'avui per a la universitat del demà

Elena Maestre-González
ORCID: 0000-0002-0278-0624
Universitat de Barcelona
Departament d'Infermeria Fonamental i Clínica
Facultat d'Infermeria

Judit Vives-Espelta
ORCID: 0000-0001-8709-9944
Universitat Rovira i Virgili
Departament d'Infermeria
Facultat d'Infermeria

RESUM

Es presenta un projecte amb l'objectiu abordar la Violència Masclista (VM) i la Salut Mental (SM) de les dones a través de diverses metodologies d'aprenentatge en el Grau en Infermeria de cinc universitats públiques catalanes i el treball col·laboratiu del professorat. També inclou la realització de grups de discussió interdisciplinaris per treballar els estereotips de gènere i de la SM amb estudiants de diverses disciplines i països. A més, es coordinen activitats de sensibilització i es desenvolupa material docent per facilitar l'abordatge de la VM cap a les dones amb trastorns de SM, involucrant tota la comunitat universitària.

ABSTRACT

This project aims to address Gender-Based Violence (GBV) and Women's Mental Health (MH) through various learning methodologies in the Nursing Degree programs of five public universities in Catalonia and through the collaborative work of teaching staff. It also includes the implementation of interdisciplinary discussion groups to address gender and MH stereotypes with students from various disciplines and countries. Additionally, awareness-raising activities are coordinated and educational materials are developed to support the approach to gender-based violence (GBV) among women with mental health disorders, involving the entire university community.

PARAULES CLAU

Violència Masclista, Salut Mental, Metodologies d'Aprenentatge, Estudiants Universitaris, Infermeria

CONGRÉS CIDUI 2025: Docents d'avui per a la universitat del demà

KEYWORDS

Gender-Based Violence, Mental Health, Learning Methodologies, University Students, Nursing

DESENVOLUPAMENT

D'acord amb les indicacions del Marc general de l'Agència de Qualitat Universitària, sobre la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència universitària (Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, 2018) com un aspecte fonamental en el sistema universitari per aportar a l'estudiantat eines per poder transformar-se en agents de canvi; els estudis de grau en Infermeria incorporen aquesta perspectiva de forma transversal en tot l'estudi i a través de competències més específiques en diferents assignatures troncal i optatives. Així doncs, la introducció de la perspectiva de gènere en els estudis universitaris de grau és una realitat. A més, en el camp de la infermeria és de vital importància abordar un dels principals problemes de Salut Pública, la Violència Masclista (VM) (WHO, 2021), des d'una perspectiva interseccional (Crenshaw, 1991), considerant la diversitat de les dones que la poden patir. El paper dels professionals de la salut és fonamental en la detecció, l'avaluació, el seguiment i la recuperació de les dones afectades. Les dones (incloses les transsexuals i transgènere) amb trastorns de Salut Mental (SM) es troben travessades per diversos eixos de desigualtat que s'articulen per generar un major risc de situació de patir una vulnerabilitat. Altrament, en els darrers anys hi ha hagut un increment de problemes relacionats amb la SM que afecta amb major prevalença a les dones alhora que es poden trobar relacionats amb la violència que pateixen (Khalifeh et al., 2015).

Amb tot, la docència amb perspectiva de gènere millora la qualitat docent i la rellevància social dels coneixements, permetent detectar les necessitats de la població i identificant les desigualtats en salut per raó de gènere, per tal de donar una atenció sanitària de qualitat. Per l'Organització Mundial de la Salut, la VM és un problema de Salut Pública que atenta contra els drets humans i afecta a més d'un terç de les dones (WHO,

CONGRÉS CIDUI 2025: Docents d'avui per a la universitat del demà

2021). Tenint present això, aquest projecte també vol donar resposta a l'objectiu de la Llei 17/2020, de 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008 (2020) respecte a la prevenció, la detecció i la sensibilització de la violència masclista, amb la finalitat d'erradicar-la de la societat, reconeixent els drets de les dones (incloses les transsexuals i transgènere). Els futurs professionals de la salut han de ser competents pel que fa a l'assistència incloses la protecció, la recuperació i la reparació integral d'aquestes dones. Així doncs, es fa imprescindible la formació competencial en l'atenció de les dones que han sofert VM en els estudis universitaris en Ciències de la Salut.

Per altra banda, la universitat és un agent clau per donar resposta als desafiaments plantejats pels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (Organitzación de las Naciones Unidas, 2024), amb aquest projecte es vol contribuir al compliment dels objectius 3 i 5. Per tant, es pretén que l'estudiantat i el professorat treballin per assolir la igualtat i equitat de gènere i apoderar dones i nenes garantint una vida saludable, promovent el benestar per a totes les persones. Per aconseguir aquesta igualtat i equitat entre dones, nenes, homes i nens, en la salut i el benestar, cal posar fi a la VM.

El projecte *Abordem la Violència Masclista en persones amb trastorns de Salut Mental* pel qual s'ha atorgat l'ajut corresponent a la convocatòria dels ajuts per a projectes d'innovació per a la millora de la qualitat docent en matèria de violència de gènere 2023 (INDOVIG 2023); amb referència 2023INDOV00003; concedit per resolució de 11.04.2024 i finançat per l'AGAUR (Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca), té com a objectiu abordar la VM des d'una perspectiva oberta, que incideixi també en la salut mental de les dones. Es pretenia treballar aquestes VM des d'assignatures obligatòries i optatives del currículum acadèmic del Grau en Infermeria mitjançant diverses metodologies d'ensenyament, com: l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP); l'Aprenentatge per Projectes (APP) i l'Aprenentatge Servei (ApS); en els títols de Grau en Infermeria de 5 universitats públiques catalanes: Universitat de Girona (Udg), Universitat de Lleida (UdL), Universitat Rovira i Virgili (URV), Universitat de Barcelona

CONGRÉS CIDUI 2025: Docents d'avui per a la universitat del demà

(UB) i Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Les metodologies participatives impliquen motivació i participació activa de l'estudiantat, elements claus dels processos d'aprenentatge

L'ABP en els estudis d'infermeria adquireix gran rellevància no només perquè facilita l'autoaprenentatge i la consecució de competències transversals, sinó que també facilita la integració de diferents assignatures i treballar amb casos reals de l'assistència per aconseguir els objectius d'aprenentatge. La infermeria és una professió amb canvis continus pels avenços de tot tipus, no només en l'atenció i cures a la persona fruit de l'evidència científica, sinó també per la incorporació de noves tecnologies en la gestió de les cures i tractaments de les persones. En aquest sentit, l'autoaprenentatge i les habilitats per cercar informació són recursos necessaris per la professió infermera. Per això, l'ABP és una de les metodologies ideals pels estudis de Ciències de la Salut.

En l'APP, l'objectiu és que l'estudiantat desenvolupi un projecte i per tant un repte a assolir (Espinosa et al., 2020). Pel que fa a ApS té com a finalitat l'apoderament de l'alumnat en els processos d'aprenentatge i el treball significatiu, fomentant l'equitat i el compromís i es fonamenta en la investigació-acció, l'aprenentatge reflexiu, el treball cooperatiu i la responsabilitat social universitària (Albertín et al, 2017). Aquestes dues metodologies són ideals perquè involucren l'estudiantat en el seu aprenentatge així com el fa partícip en la societat per promoure canvis. En el cas que ens ocupa, sensibilitzar a la comunitat universitària i la ciutadania en general sobre la VM en dones amb trastorns de SM.

Per altra banda, l'abordatge multi i interdisciplinari és imprescindible en l'atenció d'aquestes dones pel que es plantejà portar a terme grups de discussió amb estudiants d'infermeria, medicina, criminologia, treball social, psicologia, i administració en salut de les universitats públiques catalanes, de la Universitat de la Frontera (Temuco, Xile) i *Fundación Universitaria Compensar* (Colòmbia). Els grups de discussió són una eina metodològica ideal per l'estudi de realitats complexes a través de la participació activa dels assistents, alhora que afavoreix el desenvolupament del pensament crític. Els

CONGRÉS CIDUI 2025: Docents d'avui per a la universitat del demà

objectius d'aquests grups de discussió són: 1) Explorar percepcions, actituds i conductes en relació a la VM, a les víctimes i als agressors. 2) Identificar els estereotips i estigmes relacionats amb la VM en dones amb trastorns de SM. 3) Identificar el coneixement dels estudiants de les diverses disciplines sobre l'abordatge de les dones víctimes de VM amb trastorns de SM. 4) Establir possibles diferències culturals entre l'estudiantat català i iberoamericà en relació a l'abordatge de les dones víctimes de VM amb trastorns de SM, els estigmes relacionats amb les persones víctimes de VM i amb trastorns de SM; i l'abordatge multidisciplinari.

Finalment, per promoure el coneixement i la consciència sobre aquesta qüestió, el projecte inclou l'organització de jornades de difusió del treball executat, involucrant tant estudiants com membres del professorat i altres membres de la comunitat universitària. Algunes d'aquestes jornades es desenvolupen durant les setmanes del 25 de novembre (Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones) i del 8 de març (Dia Internacional de les Dones) amb activitats de sensibilització a la comunitat per part de l'estudiantat que hagi treballat en les assignatures relacionades amb aquest tema. Finalment, es dissenya i edita material docent per facilitar l'abordatge de la VM cap a les dones amb trastorns de SM. Aquest material pretén ser una eina valuosa que revertirà en els futurs professionals de la salut en la seva tasca de detecció, atenció i suport i acompanyament a aquestes dones.

Metodologia i pla de treball

Aquest projecte s'està portant a terme de manera coordinada i col·laborativa durant el curs 2024-2025, involucrant el professorat i l'estudiantat de les diferents institucions participants.

Els estudis de grau en Infermeria de les diferents universitats públiques catalanes utilitzen diferents metodologies docents. La intenció d'aquest projecte és abordar un aspecte concret de la VM: la VM en dones amb trastorns de SM a través del propi currículum de l'estudi. Una de les finalitats d'aquest projecte és compartir experiències

CONGRÉS CIDUI 2025: Docents d'avui per a la universitat del demà

a través de metodologies actives i participatives (AB, APP, ApS) i avaluar-ne els resultats entre les diferents facultats on s'imparteix el grau d'infermeria. No es pretén que totes les facultats treballin amb la mateixa metodologia sinó treure profit de les que ja s'estan portant a terme o implementar-ne de noves i avaluar els resultats d'aquestes en relació a l'avaluació dels objectius d'aprenentatge i les competències acordades pel que fa a l'abordatge de la VM en dones amb trastorns de SM. Això és possible gràcies a un treball col·laboratiu i coordinat del professorat. La utilització dels grups de discussió amb el Microsoft Teams ajudarà a abordar la temàtica entre diferents disciplines i universitats, aprofundint en la implicació de les diferents disciplines tot tenint en compte les diferències culturals al implicar universitats internacionals. Aquesta part del projecte es tracta d'un estudi fenomenològic en base a un paradigma constructivista i que porta per títol: Percepcions, actituds i conductes de l'estudiantat universitari davant la Violència Masclista i la Salut Mental: Aproximació qualitativa.

CONGRÉS CIDUI 2025
Docents d'avui per a la universitat del demà

Aquest projecte s'està portant a terme en diverses fases (Taula1)

Taula 1. Descripció de les fases del projecte

FASE 1	FASE 2	FASE 3	FASE 4
Treball col·laboratiu entre el professorat- Metodologies	Implementació curs 2024-25	Estudi qualitatiu	Anàlisi, valoració, publicació i difusió
ABP: Elaboració dels casos. Elaboració de la presentació del cas de forma original i innovadora (vídeos curts) i consensuar els objectius d'aprenentatge APP: Consensuar els objectius dels projectes i sistemes d'avaluació ApS: Consensuar objectius de les intervencions que es portaran a terme (exposicions, jornades, càpsules...)	Implementació de la formació sobre la VM en dones amb trastorns de SM en els estudis de grau en les assignatures relacionades amb la SM o gènere de cada facultat d'infermeria de les Universitats catalanes. Execució de les intervencions i jornades a les diferents universitats per exposar el treball fet per l'estudiantat durant la setmana del 25N i 8M	Treball col·laboratiu professorat per la preparació dels Grups de discussió Grups de discussió infermeria de les diferents facultats Grups de discussió interdisciplinaris i internacionals	Grup de discussió professorat valoració del treball executat. Anàlisi dels discursos dels grups de discussió Elaboració i publicació material docent Divulgació i transferència

Aspectes ètics:

Pel que fa a la part qualitativa de l'estudi (*Percepcions, actituds i conductes de l'estudiantat universitari davant la Violència Masclista i la Salut Mental: Aproximació qualitativa*) que es realitza a través dels grups de discussió, ha estat aprovat pels Comitès d'Ètica i Bioseguretat de la recerca de la UdG (codi: CEBRU0034-24), de la UB (IRB00003099-CER012509) i de la UAB (CEEAH 7323) i ha estat autoritzat per les diferents facultats que hi participen. L'estudi es realitzarà d'acord amb els principis ètics continguts en l'última versió de la Declaració de Hèlsinki. En ambdós països s'assegurarà la confidencialitat i la protecció de les dades d'acord amb el que estableixen les lleis. Espanya: Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia de drets digitals, i en el Reglament (UE) 2016/679 del parlament

CONGRÉS CIDUI 2025

Docents d'avui per a la universitat del demà

europèu i del consell, de 7 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques quant al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades); Xile: Llei de protecció de dades núm. 19.628, única llei publicada el 1999, la qual regeix actualment; Colòmbia: "Ley de Protección de Datos Personales o Ley 1581 de 2012".

Per altra banda totes les persones que són enregistrades per fer difusió del projecte (jornades, càpsules, vídeos) han firmat el seu consentiment informat tant per l'enregistrament com per la difusió.

Resultats

Els resultats obtinguts fins el moment es mostren a la Taula 2

Taula 2: Resultats provisionals del projecte

FASE 1	FASE 2	FASE 3	FASE 4
Treball col·laboratiu entre el professorat- Metodologies	Implementació curs 2024-25	Estudi qualitatiu	Anàlisi, valoració, publicació i difusió
ABP: Elaboració 5 casos ABP. Un de Medicina i 4 d'Infermeria CAS 1: LA MARTINA A LA CONSULTA D'URGÈNCIES DE SALUT MENTAL Context: Consulta d'Urgències de salut Mental Link: https://diobma.udg.edu/handle/10256.1/7949 CAS 2: LA MARTINA A LA CONSULTA D'ATENCIÓ PRIMÀRIA Context: Consulta Infermera d'Atenció Primària Link: https://diobma.udg.edu/handle/10256.1/7948 CAS 3: LA MARTINA A LA CONSULTA DE SALUT MENTAL I Context: Consulta Mèdica d'Atenció Primària Link: https://diobma.udg.edu/handle/10256.1/7946	ABP i casos simulats a les assignatures del grau en infermeria relacionades amb la Salut Mental o gènere de totes les universitats catalanes i del grau en medicina de la UdG Participants totals: 802 Estudiants Infermeria UdG:185 Infermeria UB:75 Infermeria URV:169 Infermeria UdL: 96 Medicina UdG: 90 Execució de les intervencions i jornades a les diferents universitats per exposar el treball fet per l'estudiantat durant la setmana	Treball col·laboratiu professorat per la preparació dels Grups de discussió, elaboració i consens de l'entrevista semiestructurada pels grups de discussió. Realitzats 6 grups de discussió. 3 grups infermeria universitats catalanes, 1 grup infermeria internacional (Catalunya i Xile), 2 grups	Elaboració material docent casos ABP. Publicació dels casos ABP al Repositori de documents digitals de la UdG (DUGi) Link: https://diobma.udg.edu/handle/10256.1/7943 Elaboració material de suport: Aproximació Clínica a la Violència Masclista i la

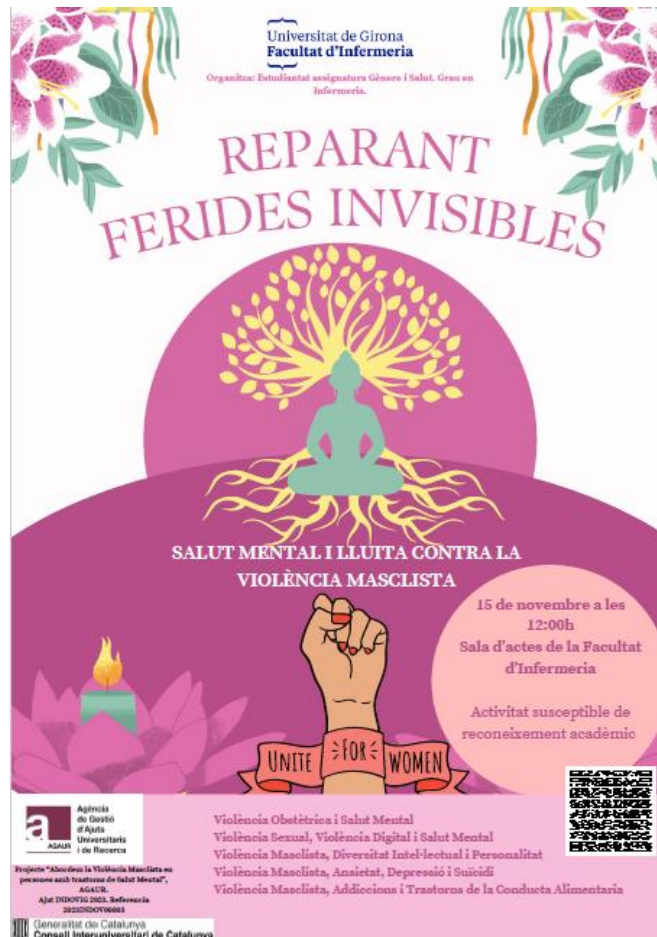
CONGRÉS CIDUI 2025
Docents d'avui per a la universitat del demà

<p>CAS 4. LA MARTINA A LA CONSULTA DE SALUT MENTAL II Context: Consulta Infermera de Salut Mental d'Atenció Primària Link: https://diobma.udg.edu/handle/10256.1/7947</p> <p>CAS: L'ANNA NO ESTÀ BÉ. CONSULTA D'HOSPITALITZACIÓ DOMICILIÀRIA DE SALUT MENTAL Link: https://diobma.udg.edu/handle/10256.1/7945</p> <p>APP: Consensuar els objectius dels projectes i sistemes d'avaluació. Assignatura Gènere i Salut. 11 projectes realitzats per l'estudiantat</p> <p>ApS: Consensuar objectius de les intervencions que es portaran a terme (exposicions, jornades, càpsules...). Jornada Violència Masclista i Salut Mental. Commemoració 25 N</p>	<p>del 25N: Reparant Ferides Invisibles. Salut Mental i lluita contra la Violència Masclista. UdG 15 de novembre 2025. 90 persones presencials i 20 persones on-line (diferents universitats catalanes). 5 panells amb 11 presentacions (Figura 1) http://hdl.handle.net/10256.1/8020</p>	<p>multidisciplinària/internacional</p>	<p>Salut Mental: Aprenentatge Basat en Problemes per a Estudiants de Ciències de la Salut</p> <p>Material docent per al desenvolupament de competències clíniques mitjançant casos d'Aprenentatge Basat en Problemes http://hdl.handle.net/10256/27834</p>
---	--	---	--

CONGRÉS CIDUI 2025
Docents d'avui per a la universitat del demà

Figura 2: Cartell jornada *Reparant ferides invisibles*

A grans trets l'anàlisi preliminar dels grups de discussió ens mostra que:

- Tots els grups reconeixen àmpliament la VM en les seves múltiples formes: física, sexual, emocional, institucional, sexual i simbòlica. Reconeixen que actualment la violència és més subtil o amagada.
- Hi ha un consens en reconèixer els trastorns de salut mental, tot i que els coneixements semblen menys profunds. Reconeixen la depressió, l'ansietat, el trastorn obsesiu compulsiu, el trastorn per dèficit d'atenció per hiperactivitat, els trastorns de la conducta alimentària i el trastorn bipolar. Fan referència a la invisibilització d'aquests, i al tabú existent, especialment entre la gent més gran.

CONGRÉS CIDUI 2025

Docents d'avui per a la universitat del demà

- Tots els grups coincideixen en que existeix una relació bidireccional entre la VM i la SM. També afirmen que la VM pot debilitar la SM de les víctimes, mentre que una mala SM pot fer-te vulnerable a patir o exercir violència.
- Critiquen l'ús de trastorns de salut mental per justificar a l'agressor i rebutgen l'estigmatització que això suposa per a les persones amb problemes de SM reals.
- Tots els grups tenen consciència de la importància del paper professional que jugaran en el futur. Es destaca el desig d'actuar i ajudar, però també es posa de manifest la falta de formació, eines, recursos o protocols en la pràctica real. Alguns grups remarquen especialment la necessitat de treball col·laboratiu i en xarxa.
- En relació als estereotips de la víctima, Es reconeix que la violència pot afectar qualsevol dona, amb factors de vulnerabilitat afegits com pobresa, aïllament, edat, trastorns de salut mental o dependència emocional. També es menciona que, de vegades, no és fàcil per a la víctima identificar la situació de violència.
- A l'agressor Inicialment se'l descriu com manipulador, encantador, amb poder. Però en tots els grups es critica aquesta visió tancada, afirmant que qualsevol home pot ser agressor. Reconeixen que, tot i que poden existir característiques comunes, pot ser difícil identificar les persones agressores, ja que "poden semblar persones normals".
- Pel que fa a possibles diferències culturals entre Catalunya i els països iberoamericans, Tots els grups reconeixen que el context cultural i educacional influeix en la percepció i tolerància de la VM. S'apunta que en algunes cultures la violència està més normalitzada. S'identifiquen formes de violència més subtils o estructurals en contextos occidentals.
- Cal remarca que en tots els grups es comparteixen experiències personals, en diferents contextos i moments temporals.

CONGRÉS CIDUI 2025

Docents d'avui per a la universitat del demà

Discussió-Impacte-conclusions

És essencial invertir en recursos educatius i de recerca per prevenir la VM i atendre les dones que l'han sofert. La formació específica en l'atenció a les dones que han patit VM dins les assignatures del grau en Infermeria és fonamental, així com l'assoliment de competències relacionades amb la perspectiva de gènere interseccional.

Aquest projecte impacta a estudiantat del grau d'Infermeria de les universitats públiques catalanes, així com estudiants de diferents disciplines i països iberoamericans. L'impacte d'aquest projecte no es limita a un sol curs acadèmic; es pretén que es consolidi en les diferents facultats i, mitjançant el treball col·laboratiu, es vagi millorant al llarg dels cursos. Això inclou la possibilitat de treballar conjuntament en altres aspectes de l'abordatge de la VM. Així doncs, es busca garantir la continuïtat del projecte al llarg dels anys, proposant millores després d'avaluar-ne l'impacte.

La realització de grups de discussió interdisciplinaris i multicèntrics han estat una gran oportunitat per ampliar la perspectiva sobre aquests dos importants problemes de salut pública. Les anàlisis preliminars dels discursos de l'estudiantat de primer curs, procedent de diverses disciplines, aporten informació rellevant sobre els coneixements, actituds i experiències prèvies relacionades amb els fenòmens estudiats, i confirmen que no es parteix de zero. Aquesta informació resulta especialment útil a l'hora de planificar la docència al llarg dels diferents graus, amb l'objectiu que l'estudiantat adquireixi les competències necessàries per abordar-los de manera adequada.

La implementació de les intervencions educatives dissenyades en el marc d'aquest projecte ha contribuït significativament a la formació de l'estudiantat com a agents de canvi en les actituds i conductes envers la violència masclista i les persones amb trastorns de salut mental. Així mateix, ha potenciat el desenvolupament de competències específiques per a un abordatge crític, ètic i professional d'aquestes problemàtiques en l'àmbit acadèmic i futur professional. Això és possible gràcies a la implicació de l'estudiant en l'aprenentatge, on les metodologies participatives emprades hi juguen un paper fonamental. A més, la

CONGRÉS CIDUI 2025

Docents d'avui per a la universitat del demà

col·laboració entre professorat universitari de diverses disciplines enriqueix el procés educatiu, aportant diferents perspectives i coneixements que milloren la formació de l'estudiantat. La participació de l'estudiantat en l'elaboració i divulgació d'intervencions adreçades a la comunitat per sensibilitzar i conscienciar sobre aquest greu problema de salut pública, que atempta contra els drets fonamentals de les dones i nenes, és clau. D'aquesta manera, es contribueix a crear una societat més igualitària i saludable.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. (2018). Marc general per a la incorporació de la perspectiva de gènere en la docència universitària.

<https://www.aqu.cat/Estudis/Difusio/Publicacions/Cercador-de-publicacions/Marc-general-per-a-la-incorporacio-de-la-perspectiva-de-genere-en-la-docencia-universitaria>

Albertín, P., Bellera, J., Bofill A., Guiu, E., Heras, R., Masgrau, M., i Soler, P. (2017). *Xarxa d'Innovació Docent en Aprenentatge Servei de l'Institut de Ciències de l'Educació Josep Pallach de la Universitat de Girona*. [https://dugi-](https://dugi-doc.udg.edu/handle/10256/17808)

[doc.udg.edu/handle/10256/17808](https://dugi-doc.udg.edu/handle/10256/17808)

Espinosa Mirabet, S.; Puig Bargués, J.; Ferrer Real, I.; Giménez Leal, G.; Soler Ortega, M.

(2020). . Universitat de Girona i Documenta Universitaria.

<https://www.udg.edu/ca/Portals/51/guiaapp.pdf?ver=X88eH9Mbsxyx7LIEuny4kQ%3d%3d>

Khalifeh, H., Moran, P., Borschmann, R., Dean, K., Hart, C., Hogg, J., Osborn, D., Johnson, S., & Howard, L. M. (2015). Domestic and sexual violence against patients with

CONGRÉS CIDUI 2025
Docents d'avui per a la universitat del demà

severe mental illness. *Psychological Medicine*, 45(4), 875-886.

<https://doi.org/10.1017/S0033291714001962>

LLEI 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. Recuperado 15 de enero de 2024, de

<https://portaljuridic.gencat.cat/eli/es-ct/l/2020/12/22/17>

Organitzación de las Naciones Unidas. (2024). Desarrollo Sostenible. Organització de les Nacions Unides. <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/>

WHO. (2021). Violence against women. WHO. Int. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>